

RINGERIKE
KOMMUNE

Trivsel i Ringeriksskolen

Plan for å sikre elevene et godt psykososialt miljø

DESEMBER 2017
Revidert januar 2021

Innhold

«Trivsel i Ringeriksskolen» er oppdatert og ajourført etter endringer i § 9a, Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova), fra 1. august 2017.

Innhold	2
1 Innledning	3
1.1 Innhold og definisjoner.....	3
Planen inneholder:.....	3
2 Forebygging.....	4
3 Avdekking og meldeplikt.....	5
4 PROSEDYRER VED KRENKELSER	7
5 PROSEDYRER VED VOLD/TRUSLER.....	8
6 SYSTEM – kontinuerlig arbeid.....	9
7 VEDLEGG	10
7.1 Forebyggende tiltak – eksempel på konkretisering.....	10
7.2 Hendelsesrapport krenkende adferd.....	12
7.3 Meldeskjema psykososialt miljø	13
7.4 Aktivitetsplan <i>Unntatt offentlighet, Forvaltningsloven §13</i>	14
7.5 Bruk av tvang og makt	14

1 Innledning

Elevene i Ringeriksskolen skal ha et positivt og trygt skolemiljø. Elevene skal ikke bli utsatt for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold, rasisme eller utestenging på skolen, i SFO eller på skoleveien. Når krenkende adferd oppdages, skal det reageres umiddelbart og iverksettes tiltak.

Denne planen er et hjelpemiddel for skolene og de foresatte i arbeidet i tråd med Opplæringsloven § 9A og Forskrift for miljørettet helsevern for barnehager og skoler § 12. Opplæringsloven [Kapittel 9A](#) omhandler elevenes skolemiljø:

«Alle elever har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring»

Med trygt og godt skolemiljø menes både de fysiske og de mellommenneskelige forholdene på skolen. Miljøet skal virke positivt på elevenes helse, trivsel og læring, trygghet og sosial tilhørighet. Den enkelte elevs subjektive opplevelse er utgangspunktet for skolens håndtering av opplæringsloven § 9A, «Elevene sitt skolemiljø».

I denne planen legger Ringerike kommune vekt på at:

- skolen, elevene og foresatte samarbeider aktivt om å forebygge, avdekke og håndtere krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering
- alle ansatte ved skolen har en aktivitetsplikt til å følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering dersom det er mulig
- tydelig ledelse og gode systemer er en forutsetning for å forebygge, avdekke og håndtere krenkelser
- lokale tiltak og samarbeid er avgjørende for at arbeidet skal lykkes

1.1 Innhold og definisjoner

Planen inneholder:

- forebyggingstiltak som reduserer risikoen for krenkende ord og handlinger
- rutiner for å avdekke om elever blir utsatt for krenkende ord og handlinger
- tiltak og rutiner i volds- og mobbesaker
- beskrivelse av informasjons og aktivitetsplikten
- skolens systematiske arbeid for å sikre godt psykososialt læringsmiljø

Her er definisjon tatt fra merknader fra Prop.57 L (2016-2017) til §9 A-3:

- **Krenkelser** kan omfatte direkte handlinger og verbale uttrykk rettet mot eleven, men også mer indirekte krenkelser som utestenging, isolering og baksnakking. Mobbing, vold, diskriminering og trakassering er tatt inn som eksempler på krenkelser som elever kan utsettes for, og som skolen har nulltoleranse mot.

Nærmere definisjon og beskrivelse av mobbing ligger på Utdanningsdirektoratet :

<https://www.udir.no/nullmobbing/>

- **Digital mobbing:** Mobbing og plaging i sosiale medier og på nettet er like alvorlig som når det skjer andre steder. At mange kan se det som publiseres, kan gjøre det ekstra tøft.

2 Forebygging

«Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.»

[\(Oppl.l. 9A-3\)](#)

Ringerike kommunes handlingsplan «Sammen skaper vi Ringeriksskolen- utviklingsmål 2017 - 2021» har følgende mål for læringsmiljøet: Alle elever opplever et raust og støttende læringsmiljø. Elevene opplever tilhørighet og inkludering, elevene opplever et læringsmiljø uten krenkelser og mobbing og elevene opplever samarbeid og samhandling.

Skolene og de ansatte i Ringeriksskolen arbeider aktivt for å forebygge at elever utsettes for krenkende ord og handlinger gjennom helhetlig holdningsarbeid og tiltak knyttet til læringsmiljøet på disse områdene:

Ledelse og organisering:

God ledelse og organisasjon på skolen er en forutsetning for at arbeidet med læringsmiljøet foregår systematisk og kontinuerlig. Det er fokus på:

- god klasseledelse med nulltoleranse mot mobbing som skaper et inkluderende miljø og læringsfellesskap
- klare regler og konsekvenser (Kommunens ordensreglement)
- årlig trivselsundersøkelse (Elevundersøkelsen og Spekter fra 5. trinn legges inn i klassetrivsel.no)
- gode inspeksjonsordninger der vaktene er oppsøkende, synlige (bruker vester), har ansvar for definerte områder og ser til at elevene har det trygt og trivelig. Inspeksjonsrutinene gjennomgås ved skolestart hvert år.
- leder har ansvar for at ordensreglement evalueres årlig i skolens SU

Relasjoner:

Positive relasjoner mellom elevene og mellom elev og lærer har betydning for elevens læring, adferd og opplevelse av læringssituasjonen:

- klasseregler drøftes og utarbeides
- mobbing og læringsmiljø er tema i klassene
- elevens trivsel er et tema i elevsamtalene
- fadderordning for elever i småskolen
- elevrådet er en aktiv medspiller i arbeidet med læringsmiljøet ([Oppl.l. §9 A - 8](#))

Samarbeid hjem-skole:

Foreldre og lærere har positive forventninger til elevene og de samme grensene for mobbing, noe som virker forebyggende:

- skolen har informasjonsplikt, og informerer om aktivitetsplikten, den skjerpede aktivitetsplikten og muligheten til å melde en sak til Fylkesmannen
- skolen gir god informasjon i møte med nye elever og foreldre (Egen plan for overganger)
- skolens planer og systematiske arbeid for et godt miljø i den enkelte gruppe/klasse er tema på foreldremøte
- elevenes trivsel er tema på foreldresamtalene
- det er lav terskel for kontakt mellom foresatte og skole
- skolen gir de foresatte anledning til å delta aktivt og å skape et positivt miljø i klassen og på skolen, for eksempel vennegrupper.

Konkretisering og egne program for forebygging:

- skolene konkretiserer hvordan de gjennomfører det forebyggende arbeidet (se eks i Vedlegg 7.1)
- skolene benytter det forebyggende programmet «**Mitt valg**». Skolene kan også ha «Trivselsledere» o.l.

3 Avdekking og meldeplikt

Ringeriksskolen skal avdekke tilfeller av mobbing, diskriminering, vold og rasisme og andre former for krenkende ord og handlinger. Sentrale begreper er «varsle, undersøke og gripe inn»:

«Alle som arbeider på skolen, skal følge med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

- a) kva problem tiltaka skal løyse*
- b) kva tiltak skolen har planlagt*
- c) når tiltaka skal gjennomførast*
- d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka*
- e) når tiltaka skal evaluerast.*

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.» [§9 A-4](#).

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren.

Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd skal setjast i verk straks. [§9 A-5](#)

Alle ansatte ved skolen har en aktivitetsplikt som består av:

- plikt til å følge med
- plikt til å gripe inn
- plikt til å varsle rektor
- plikt til å gjøre undersøkelser raskt
- plikt til å sette i gang egnede tiltak

Oppfylles ikke aktivitetsplikten i henhold til §9A-4 første og andre ledd, og §9A - 5 kan den enkelte medarbeider straffes med bøter eller fengsel opp til 3 måneder. (Oppl.l. § 9A-13)

Skolen har en handlingsplikt når elever sier at skolemiljøet ikke er trygt og godt. Da må skolen innen en uke (5 arbeidsdager) lage en skriftlig aktivitetsplan (Se skjema 7.4). Den skal inneholde følgende momenter:

- a) En beskrivelse av hvilket problem tiltakene skal løse

- b) Hvilke tiltak som skal settes inn.
- c) Når tiltakene skal gjennomføres
- d) Hvem som har ansvar for å gjennomføre tiltakene
- e) Når tiltakene skal evalueres.

Aktivitetsplanen skrives under av de involverte om hvilke tiltak som er iverksatt, og når eleven har et trygt og godt skolemiljø.

For å avdekke mobbing og annen krenkende adferd har hver skole:

- årlig trivselsundersøkelse tilpasset alderstrinnet (Elevundersøkelsen 7. og 10. trinn, egne undersøkelser på andre trinn, behandles i bl.a. Skolemiljøutvalget),
- fokus på elevens trivsel og om eleven er utsatt for krenkende adferd i elev- og foreldresamtaler
- gode vakt- og tilsynsordninger som kan avdekke om krenkende adferd forekommer
- gode rutiner for å melde fra til rektor ved krenkende ord og handlinger gjennom kommunenes kvalitetssystem - avviksmeldinger
- fokus på digital mobbing og arbeid med digital dømmekraft

For å avdekke mobbing og krenkende adferd er det viktig at de foresatte:

- gir skolen beskjed så fort som råd ved mistanke om at elever ved skolen blir plaget (se meldeskjema i 7.3)
- følger opp klassemiljøet som foresatte. Foreldrekontaktene har et spesielt ansvar

Meldinger om mobbing og krenkende adferd fra elever, foreldre og ansatte skal alltid tas på alvor. Dersom det ikke blir iverksatt tiltak av skolen innen en uke (5 virkedager), kan foresatte ta direkte kontakt med Fylkesmannen. Fylkesmannen saksbehandler etter forvaltningsloven, og gir vedtak om hva skolen skal gjøre.

For nærmere informasjon se informasjon fra [Utdanningsdirektoratet](https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/informasjon-til-foreldre/). (<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/informasjon-til-foreldre/>)

4 PROSEDYRER VED KRENKELSER

[Opplæringsloven \(§9A-4\)](#) tydeliggjør skolen og den enkeltes ansatte sitt ansvar til å undersøke, varsle og gripe inn overfor mobbing, utestengelse, krenkende ordbruk, diskriminering, vold og rasisme.

Når elev, foresatte eller ansatte ved skolen har mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Muntlige eller skriftlige henvendelser fra foresatte om alvorlige forhold skal besvares og utløse en aktivitetsplan. Den må foreligge innen fem arbeidsdager.

Under følger prosedyrer for håndtering av mobbing og krenkende ord og handlinger. De brukes om en elev blir plaget av medelever eller voksne på skolen. Rektor vurderer formen på oppfølging av hvert punkt.

Hva gjøres:	Ansvar:
1. Henvendelse mottas • Ansatte melder hendelser gjennom avvikssystemet. • Henvendelser fra elever eller foreldre/ foresatte registreres skriftlig og meldes rektor via: «Avviksmelding skolemiljø» som ligger på kommunens hjemmeside (se vedlegg 7.3). Den som mottar meldingen registrerer det i avvikssystemet. • Situasjonen kartlegges	Alle/ kontaktlærer
2. Informasjon og planlegging • Det videre arbeidet planlegges, og det lages en aktivitetsplan (se pkt 6) • Det vurderes i samarbeid med foresatte om eksterne skal trekkes inn (Helsetjenesten, Fagteam, PPT, barnevern, politi)	Rektor/ kontaktlærer
3. Samtale med den som blir mobbet/utsatt for krenkende adferd • Eleven får vite at skolen bryr seg og at han/hun skal få hjelp og støtte og at mobbingen/adferden skal opphøre • Eleven informeres om videre saksgang	Rektor/ kontaktlærer
4. Samtale med den/de som mobber/utøver krenkende adferd • Enkeltvis samtale med den/de som mobber • Hovedpoenget med samtalen(e) er å tydeliggjøre at mobbing ikke aksepteres, og må stoppe umiddelbart • Det vises til ordensreglement for mulige sanksjoner • Det inviteres til samarbeid for å få slutt på adferden • Det gjøres avtaler om oppfølging	Rektor/ kontaktlærer
5. Foreldre informeres • Samtale med foresatte både til den som blir mobbet/krenket og mobber(e)/krenker	Rektor/ Kontaktlærer
6. Aktivitetsplan skrives • Det lages en aktivitetsplan over hvilke tiltak som settes i verk (vedlegg 7.4). • Den inneholder tiltak, og forpliktelse til å følge opp	Rektor
7. Oppfølging • De ansatte informeres rutinemessig • Saken følges opp til mobbingen/adferden har opphørt, forbedringspunkt i avtalen er oppfylt og forholdene er stabile	Rektor/ kontaktlærer
8. Dokumentasjon • Logg og arbeidsdokumenter lagres i mappe på skolen. • Utskrift av behandlet avvik og aktivitetsplan legges i elevmappen på ESA når saken er avsluttet. (Arkiverdige dokumenter)	Rektor

5 PROSEDYRER VED VOLD/TRUSLER

Under følger prosedyrer for håndtering av vold/trusler. Alvorlighetsgraden av vold og trusler vil variere. Rektor vurderer derfor formen på oppfølging av hvert punkt.

Hva gjøres:	Ansvar:
1. Situasjonen stabiliseres - Volden stoppes - Andre voksne, evt. politi, tilkalles om nødvendig - Andre elever blir om nødvendig fjernet fra området - Rektor, avdelingsleder varsles og overtar ansvaret	Alle/ kontaktlærer
2. Oppfølging av den som blir utsatt for vold - Den som blir utsatt for vold blir tatt vare på - Legesjekk/behandling ved behov - De foresatte underrettes - Samtale med markering av ivaretagelse og trygge forhold - Fornærmede/pårørende kan kontakte, samtale med, og evt. anmelde ett forhold til politiet. Det informeres om dette.	Kontaktlærer/ rektor Fornærmede/ foresatte eller rektor/rådmann
- Oppfølging av den som utøver vold - Samtale med elev og evt. andre som er viktig for saken. Forhold omkring voldsepisoden klargjøres - De foresatte informeres - Reaksjonsplan/oppfølgingsplan utarbeides - Samarbeid med PPT, barnevern, fagteam vurderes - Bekymringssamtale hos politiet vurderes, kan være til god hjelp i det videre arbeid - Melde fra til forebyggende enhet hos politiet og eventuelt drøfte i fagteam - Voldshendelser drøftes med politi og kan anmeldes - Reaksjoner i tråd med kommunens ordensreglement - Enkeltvedtak vurderes, varsles og utformes - Ved gjentakelse velges en sterkere reaksjonsform	Rektor/ kontaktlærer Rektor/kontakt- lærer evt. eksterne veileder Rektor Rektor Rektor
3. Annet arbeid - Stemningen i skolemiljøet roes ned, slik at rykteflommen begrenses. Evt. lik info til alle klasser - Dokumentasjon (se 4.8): De involverte voksne skriver avviksmelding i kvalitetssystemet. - I alvorlige saker blir rapport om hendelsesforløp, igangsatte og planlagte tiltak sendt foresatte og oppvekstsektor, med kopi til PPT - Samarbeid med helsetjenesten, PPT og BUP - Eventuell skademelding skrives - Skolens rutiner evalueres og evt. forbedres - Informasjon til alle elever og foresatte om situasjoner som truer skolemiljøet	Rektor/ kontaktlærer De involverte Rektor Rektor Rektor Rektor Rektor

6 SYSTEM – kontinuerlig arbeid

«Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.»

[\(Oppl.l. § 9A-3\)](#)

Ringerike skal ha et kontinuerlig og systematisk arbeid for å sikre et godt skolemiljø. Planene og rutinene må være innarbeidet og må følges av personalet i saker som vedrører det psykososiale miljøet til elevene. Under følger en sjekkliste til hjelp for å dokumentere de tiltak som er med og sikrer et godt skolemiljø. Sjekklista sendes skoleadministrasjonen som vedlegg til årsrapport.

Hva gjøres:	Ansvar:	Tid:	Status:
1. Forebyggende arbeid - Skolen har konkretisert tiltak for forebyggende og holdningsskapende arbeid (pkt. 2 i denne planen) - Dette gjenkjennes i skolehverdagen og behandles i SMU	Rektor/alle	Løpende	
2. Opplæring av ansatte Årlig opplæring av ansatte i «Trivsel i Ringeriksskolen- Plan for godt psykososialt miljø» og ordensreglement. Rektor sikrer dokumentasjon på at rutinene er lest og forstått	Rektor	Høst	
3. Informasjon til elever og foreldre - Elever og foresatte informeres om - aktivitetsplikten etter Oppl.l. § 9A-4 - Ringerike kommunes trivselsplan og ordensreglement	Rektor/kontakt-lærer	Årlig	
4. Inspeksjon Vakt- og tilsynsordningen evalueres 2 ganger i året	Rektor	Høst og vår	
5. Melderutiner og registrering - Skolen har melderutiner i avvikssystemet for krenkende adferd - Skolen har oversikt over innmeldte saker om det psykososiale miljøet i kommunens kvalitetssystem. - Logg og arbeidsdokumenter lagres i mappe på skolen. - Utskrift av behandlet avvik og aktivitetsplan legges i elevmappen på ESA når saken er avsluttet. (Arkivverdige dokumenter)	Rektor	Løpende	
6. Ordensreglement - Reglement og praksis vurderes i forhold til opplæringsloven (Oppl.l. § 9A -10) - Ordensreglementet revideres årlig i skolens SU	Rektor	Årlig	
7. Elevrådet - Elevrådet er aktive i skolemiljøarbeidet (Oppl.l. § 9A-8) og drøfter skolemiljøet minst 5 g/år. - Elevrådet lager hvert år mål for sitt arbeid med skolemiljøet	Elevråds-kontakt/rektor	Årlig	
8. Skolens rådsorganer - Samarbeidsutvalg, skolemiljøutvalg, elev- og foreldreråd har jevnlig møter - Råd, utvalg og ansatte er involverte i skolemiljø saker, orienterte om planer og vedtak, tar aktivt del i å skape et godt miljø. Komme med forslag og evaluerer arbeidet med skolemiljøet (Oppl.l. § 9A-9)	Rektor	Egen møte-plan	
9. Evaluering – Årsrapport - Rådsorganene på skolen evaluerer arbeidet med skolemiljøet for kontinuerlig utvikling av arbeidet - Evaluering og sjekkliste inngår i årsrapport til skoleadministrasjonen	Rektor	Årlig	
10. Dialogmøte Skolens arbeid med det psykososiale miljøet gjennomgås i skoleadministrasjonens dialogmøter med skolene	Skoleadm	Annen hvert år	

7 VEDLEGG

7.1 Forebyggende tiltak – eksempel på konkretisering

Skole: _____

Dette er et eksempel på konkretisering som etterspørres i Kapittel 2 Forebygging. Skolene må i tillegg legge inn egne forebyggende tiltak som supplement, og behandle denne i skolemiljøutvalget.

	Hva gjøres:	Ansvar	Tid
1.	Klasseledelse Fokus på god klasseledelse med nulltoleranse mot mobbing og annen krenkende adferd som skaper et inkluderende miljø og læringsfellesskap.	Alle ansatte	Kontinuerlig
2.	Gode relasjoner Positive relasjoner mellom elevene og mellom elev og lærer har betydning for elevens læring, adferd og opplevelse av læringssituasjonen	Alle ansatte	Kontinuerlig
3.	Samarbeid hjem-skole Foreldre og lærere har positive forventninger til elevene og krav om nulltoleranse til krenkelser, noe som virker forebyggende	Alle ansatte	Kontinuerlig
4.	Ordensreglement med klare regler og konsekvenser gjennomgås for elever, foresatte og tilsatte	Rektor/ kontaktlærer	Ved skolestart
5.	Inspeksjonsrutinene gjennomgås for ansatte og vikarer	Rektor	Ved skolestart Kontinuerlig
6.	Klassemiljøet - Klasseregler drøftes og utarbeides - Læringsmiljøet er tema i klassene - Det jobbes med nulltoleranse til krenkelser - Det settes fokus på digital dømmekraft	Kontaktlærer	Ved skolestart Kontinuerlig
7.	Elevsamtaler Med fokus på elevenes trivsel/skolemiljø	Kontaktlærer	Min 2 per år
8.	Fadderordning For elever i småskolen etableres ved skolestart	Kontaktlærer	Min 2 gr per år
9.	Elevrådet Drøfter trivselstiltak og skolemiljøet	Rektor/elevråds- kontakt	Min 5 ganger årlig
10.	Foreldremøter - Trivselsplan, forebyggende og systematiske arbeid for et godt miljø er tema - Nulltoleranse til krenkelser er tema - Klassens læringsmiljø er tema - Nye foreldre informeres om skolens regler og rutiner	Kontaktlærer	Årlig
11.	Foreldresamtaler Elevens trivsel og evt opplevelse av krenkende adferd blir etterspurt	Kontaktlærer	Høst og vår
12.	Brukerundersøkelse Elevundersøkelsen og SPEKTER gjennomføres fra 5. trinn, og legges inn i klassetrivsel.no	Kontaktlærer	Feb-mai

13. Overganger • Bruke vedtatte rutiner for overganger mellom skoleslag	Rektor	Vår
14. Hendelsesrapporter • Ansatte leverer avviksmelding ved krenkende adferd. • Ledelsen lagrer skjemaene og følger opp i henhold til prosedyrer	Ansatte	Hele året

7.2 Hendelsesrapport krenkende adferd

Ansatte fyller ut avviksmelding i kommunens kvalitetssystem.
Lenke til skjemaet er i høyremenyen på kommunes intranettside.

The screenshot shows the Ringerike kommune intranet interface. The top navigation bar includes links to TÆL, Postlister, Rekrutteringsportalen, and the official website. A search bar is also present. The main content area features a news section titled 'NYHETER' with a photo of a group of people and text about German politicians visiting for first aid training. The left sidebar lists internal services like AKA and AMU, and organizational information. The right sidebar contains personal tools like 'Mine programmer' and 'Lenker'. A black arrow points from the text 'Lenke til skjemaet er i høyremenyen på kommunes intranettside.' to the 'Egenmelding' link in the 'Lenker' menu.

7.3 Meldeskjema psykososialt miljø

Når foresatte har mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal dette meldes og følges opp umiddelbart. Muntlige eller skriftlige henvendelser fra foresatte om alvorlige forhold skal besvares og utløse en aktivitetsplan. Den må foreligge innen fem arbeidsdager.

Foresatte melder skriftlig på skjemaet og sender til skolen:

<http://www.ringerike.kommune.no/Tjenester/Skole-og-utdanning/OSS-skole/Avviksskjema-skolemiljo/>

Miljørettet helsevern i barnehager og skoler

RINGERIKE
KOMMUNE

Avviksmelding til skolen	
Enhet:	Melder:
Når skjedde avviket? (Dato /klokkeslett):	
Beskriv avviket/det som gikk galt:	
Forslag til tiltak:	
(Sett kryss) Ønsker tilbakemelding når avviket er behandlet (Frivillig)	
E-postadresse:	

Dato _____ Signatur melder _____

Tiltak som retter forholdet:
Frist for gjennomføring av korrigerende tiltak: _____

Signatur leder

Korrigerende tiltak utført:
Dato: _____
Ansvarliges signatur: _____

Klagen sendes skolen ved rektor.

Viss klagen må behandles utenfor enheten, legges den inn i KS-systemet og videresendes til rette vedkommende.

7.4 Aktivitetsplan

[Opplæringsloven § 9A-4](#)

Unntatt offentlighet, Forvaltningsloven §13

14(15)

Elevers navn		Skole		Kommune	
PROBLEMBESKRIVELSE Hva har den som varsler sagt?					
ELEVENS EGEN OPPLEVELSE AV SITUASJONEN Barnekonvensjonen artikkel 12: Barnets rett til å bli hørt.					
SKOLENS VURDERING AV MELDINGEN Kort oppsummert hva skolen allerede er kjent med, og hva skolen hittil er gjort.					
HOVEDMÅL Hovedmålet skal beskrive den ønskede situasjonen.					
DELMÅL Lag en oversikt over alle delmålene på de forskjellige nivåer. Kopier hele den blanke delmållinjen og lim inn flere rader ved behov.					
Delmål Ta utgangspunkt i nøkkelord i problembeskrivelsen.	Hva skal tiltaket løse Skriv inn den aktuelle problemstillingen som skal løses ved hjelp av tiltaket.	Tiltak/aktivitet Sett inn forskningsbaserte tiltak. Eksempler finnes på Udir.no	Ansvarlig Konkret hvem som er ansvarlig	Tidsperspektiv Tidfeste uke, måned eller dato	Evaluering Hvem evaluerer når? Hvordan skal det evalueres? Eks samtaler, trinnmøte, elevundersøkelse, skalering 1-10 etc.
Delmål på individnivå	Hva skal tiltaket løse	Tiltak/aktivitet	Ansvarlig	Tidsperspektiv	Evaluering
Delmål på gruppenivå	Hva skal tiltaket løse	Tiltak/aktivitet	Ansvarlig	Tidsperspektiv	Evaluering
Delmål på Systemnivå	Hva skal tiltaket løse	Tiltak/aktivitet	Ansvarlig	Tidsperspektiv	Evaluering
Delmål for helse Hvis ønskelig	Hva skal tiltaket løse	Tiltak/aktivitet	Ansvarlig	Tidsperspektiv	Evaluering
BARNEKONVENSJONEN ARTIKKEL 12: BARNETS RETT TIL Å BLI HØRT Her beskrives hvordan eleven har blitt hørt i den aktuelle saken.					
BARNEKONVENSJONEN ARTIKKEL 3. BARNETS BESTE Her beskrives hvordan skolen har vurdert barnets beste i den aktuelle saken.					
UNDERSKRIFTER Sted og dato			Underskrift elev		
Underskrift foresatt			Underskrift rektor		

[Oppl § 9A-6](#) første ledd gir elever og foreldre rett til å melde saken til [fylkesmannen](#) dersom de mener at skolen ikke oppfyller aktivitetsplikten sin.

7.5 Bruk av tvang og makt

I forarbeidene til Opplæringsloven er det slått fast at loven ikke gir hjemmel for bruk av fysisk makt over vanlige elever eller overfor psykisk utviklingshemmede. Det presiseres også at kap. 4A i sosialtjenesteloven, ikke gir hjemmel for bruk av makt og tvang i skolen. Opplæringslovens § 9 A-10 presiserer om bruk av refsingstiltak. Det understrekes at skolens personale, ikke kan bruke kroppslig refsing overfor eleven.

Nødvergeretten

Straffeloven § 47 og § 48 gir en begrenset rett til å gripe inn i situasjoner for å avverge, eventuelt stanse, atferd som anses farlig, dvs. egnet til å skade enten vedkommende selv eller andre.

Strakstiltak i nødvergesituasjoner:

Når det i helt spesielle, akutte situasjoner, er fare for at en elev kan skade seg selv eller andre, vil det være nødvendig å stanse eleven, eventuelt skille eleven fra resten av gruppen og plassere eleven i et eget rom for en kortere periode. Eleven skal da ha tilsyn av to voksne.

Når et slikt tiltak blir satt i verk, skal en straks melde fra til rektor og til foreldrene. Rektor må dokumentere opplysninger om slike tiltak, og om årsaken til dem i elevmappen.

Å gripe inn for å verne eleven eller andre kan gjelde følgende situasjoner:

1. å gripe inn i en konflikt mellom elever
2. å gripe inn i en konflikt mellom elev / ansatt
3. å beskytte seg selv, mot bruk av fysisk makt, fra en eller flere elever
4. å beskytte eleven mot selvskading (kun ved helt spesielle, skjerpede omstendigheter vil nødvergeretten gjelde i slike situasjoner)
5. det er ikke anledning til å bruke tvang som et pedagogisk virkemiddel
6. ødeleggelse av fysiske ting

Den lokale planen bygger også på veilederen for ansatte og ledere i [Arbeid mot mobbing](#)